

Početna Stranica > ... > Vaša Prava > Žrtve Kaznenih Djela > Prava Žrtava Kaznenih Djela (po Zemljama) > 2 -
Prijavljivanje kaznenog djela i moja prava tijekom istražnog ili sudskog postupka

2 - Prijavljivanje kaznenog djela i moja prava tijekom istražnog ili sudskog postupka

Kako mogu prijaviti kazneno djelo?

Ako ste žrtva kaznenog djela, od trenutka kad se prvi put obratite nadležnim tijelima ili službenicima imate pravo dobiti informacije o vašem pravu na prijavu kaznenog djela i, prema potrebi, postupku za podnošenje prijave.

Kazneno djelo možete prijaviti policiji i možete dobiti status svjedoka u postupku koji će uslijediti. Isto tako možete od policije zatražiti da vas uputi na odgovarajući Ured za potporu žrtvama kaznenih djela (*Oficina de Asistencia a las Víctimas del delito*), koji će vam pružiti informacije o tome kako prijaviti kazneno djelo.

Korištenje službama za potporu i skrb, kao što su uredi za potporu žrtvama kaznenih djela, besplatno je i odvija se u skladu s načelom povjerljivosti te nije potrebno prethodno prijaviti kazneno djelo.

Kao osoba koja prijavljuje kazneno djelo imate sljedeća prava:

- pravo dobiti propisno ovjereni primjerak prijave
- ako ne razumijete ili ne govorite nijedan od jezika koji su službeni u mjestu prijave kaznenog djela, pravo na besplatnu jezičnu pomoć i pisani prijevod primjerka prijave koju ste podnijeli. Ako ne govorite ili ne razumijete španjolski ili službeni jezik koji se upotrebljava u predmetnom postupku, pri davanju iskaza pred sucem, javnim tužiteljem ili policijskim službenicima tijekom istražne faze postupka imat ćete pravo na besplatnu pomoć usmenog prevoditelja koji govori jezik koji razumijete
- ako ste zatražili da vas se obavijesti o pojedinim odlukama kao što je odluka o nepokretanju kaznenog postupka ili pravomoćna presuda u postupku, imate pravo da vas se obavijesti o datumu, vremenu i mjestu održavanja suđenja te o sadržaju optužbe protiv počinitelja.

Možete i podnijeti tužbu protiv počinitelja i postati stranka u postupku u svojstvu privatnog tužitelja te ćete imati vrlo slična prava kao i javni tužitelj.

Osim redovitih predmeta, u kojima javni tužitelj podiže optužnicu protiv počinitelja, postoje dvije vrste kaznenih djela u kojima imate vrlo važnu ulogu u pokretanju postupka:

- za pokretanje postupaka u slučaju polujavnih kaznenih djela morate prijaviti kazneno djelo ili podnijeti tužbu. Nakon toga javni tužitelj preuzima nadležnost za podizanje optužnice protiv počinitelja. Međutim, postupci u slučaju privatnih kaznenih djela (npr. kleveta) u potpunosti ovise o vama: javni tužitelj nema nikakvu nadležnost u pogledu optužnice protiv počinitelja i prijavu možete povući u bilo kojem trenutku, čime će se postupak okončati.

Kazneno djelo možete prijaviti na bilo kojem jeziku i, ako ne govorite španjolski ili bilo koji drugi predmetni regionalni jezik, imate pravo na besplatne usluge usmenog prevoditelja. U praksi, ako nijedna osoba u policijskoj postaji ne govori vaš jezik, policija će vam ponuditi sljedeće mogućnosti:

- ako nije riječ o teškom kaznenom djelu, moći ćete ga prijaviti putem obrasca na vašem jeziku
- ako je riječ o teškom kaznenom djelu, pružit će vam se pomoć usmenog prevoditelja telefonskim putem ili osobno.

U pojedinim policijskim postajama djeluju usmeni prevoditelji za engleski, francuski i njemački, posebno u ljetnim mjesecima.

Nema vremenskog ograničenja u kojem morate prijaviti kazneno djelo, ali postoje vremenska ograničenja nakon

kojih neće biti moguće pokrenuti progon kaznenog djela: ona iznose od 10 do 20 godina, ovisno o težini kaznenog djela. Nadležna tijela nisu propisala nikakav poseban način za prijavu kaznenog djela. Možete ga prijaviti u pisanom obliku ili usmeno, pri čemu će nadležno tijelo zabilježiti prijavu. Morate navesti svoje ime, adresu, osobni identifikacijski broj, broj telefona itd. i morate potpisati prijavu.

U trenutku prijave kaznenog djela, ako ste žrtva kaznenog djela s elementima rodno uvjetovanog nasilja ili nasilja u obitelji, od policije možete zatražiti nalog za zaštitu. Nalog za zaštitu možete zatražiti i izravno od pravosudnog tijela ili javnog tužitelja, ureda za potporu žrtvama kaznenih djela ili socijalne službe ili ustanova za skrb koje djeluju u okviru tijela javne uprave.

U svakom ćete slučaju dobiti obrasce zahtjeva za izdavanje naloga za zaštitu i informacije o tom nalogu.

Kako mogu saznati u kojoj je fazi moj predmet?

Nakon što podnesete prijavu, dobit ćete ovjereni primjerak s referentnim brojem.

Ako ste žrtva, od policije možete dobiti informacije o tijeku postupka, osim ako bi to moglo naštetiti istražnom postupku. U praksi je bolje nazvati predmetnu policijsku postaju i ondje zatražiti informacije.

Općenito imate pravo – ako ste podnijeli odgovarajući zahtjev – dobiti informacije o datumu, vremenu i mjestu održavanja suđenja te o sadržaju optužbi protiv počinitelja kao i pravo da budete obaviješteni o sljedećim odlukama:

- odluci o nepokretanju kaznenog postupka
- pravomoćnoj presudi u postupku
- odlukama o pritvaranju počinitelja ili njegovu puštanju iz zatvora i o njegovu mogućem bijegu iz istražnog zatvora te odlukama o donošenju mjera predostrožnosti radi vaše zaštite.

Ako ste zatražili da vas se uputi na Ured za potporu žrtvama kaznenih djela ili jedan od tih ureda skrbi o vama, imate pravo dobiti informacije o podacima za kontakt tijela nadležnog za vođenje postupka i kanalima za komunikaciju s tim tijelom, kao i informacije o datumu, vremenu i mjestu održavanja suđenja te sadržaju optužbi protiv počinitelja.

Ako ste žrtva kaznenog djela s elementima rodno uvjetovanog nasilja, imate pravo dobiti informacije o postupkovnoj situaciji nasilnika i poduzetim mjerama predostrožnosti, a da ne morate zatražiti te informacije. U bilo kojem trenutku možete izjaviti da ne želite dobivati te informacije.

Ako ste žrtva kaznenog djela s elementima nasilja protiv spolne slobode, imate pravo dobiti informacije o odšteti koju plaća država i na koju imate pravo ako vam nasilnik ne plati odštetu ili ako ona nije dostatna.

Imam li pravo na pravnu pomoć (tijekom istražnog ili sudskog postupka)? Pod kojim uvjetima?

Od trenutka kad se prvi put obratite nadležnim tijelima ili službenicima, imate pravo dobiti informacije o postupku za dobivanje pravnih savjeta i pravne zaštite te, prema potrebi, uvjetima pod kojima ih možete dobiti besplatno. Te će vam informacije pružiti i uredi za potporu žrtvama kaznenih djela.

Vaš zahtjev da vam se prizna pravo na besplatnu pravnu pomoć moći ćete podnijeti nadležnom službeniku ili tijelu koje vam je dalo informacije o postupku za dobivanje pravnih savjeta i pravne zaštite te, prema potrebi, načinima na koje ih možete dobiti besplatno. Nadležni službenik ili tijelo taj će zahtjev, zajedno s dostavljenom dokumentacijom, proslijediti nadležnoj odvjetničkoj komori.

Vaš se zahtjev može podnijeti i uredima za potporu žrtvama kaznenih djela pri Upravi za pravosuđe, koji će ga proslijediti nadležnoj odvjetničkoj komori.

Općenito se možete koristiti uslugama službi za pravno savjetovanje, koje pružaju informacije o pravu svim građanima. Te službe organiziraju odvjetničke komore za svako područje pravosuđa.

Morate ispuniti obrazac koji se može dobiti na sudovima, u Ministarstvu pravosuđa i u drugim državnim uredima te

u kojem morate dokazati da su vaša financijska sredstva nedostatna. Ako kazneni postupak još nije pokrenut, svoj zahtjev morate podnijeti odvjetničkoj komori koja djeluje na području predmetnog suda ili na sudu na području vašeg mjesta boravišta.

Ako ste žrtva kaznenog djela s elementima rodno uvjetovanog nasilja, ne morate prethodno dokazati da su vaša sredstva nedostatna kako biste dobili besplatnu pravnu pomoć.

Besplatnu pravnu pomoć možete dobiti i ako ste žrtva terorizma.

Besplatnu pravnu pomoć u Španjolskoj možete zatražiti ako ste obuhvaćeni jednom od sljedećih kategorija:

- državljani ste države članice EU-a i možete dokazati da su vaša sredstva nedostatna
- državljani ste treće zemlje i imate zakonito boravište u Španjolskoj ili pravo priznato međunarodnim sporazumima (npr. sporazumi o međunarodnoj otmici djece). U tom ćete se slučaju besplatnom pravnom pomoći moći koristiti pod istim uvjetima kao i građani EU-a
- neovisno o postojanju sredstava za pokretanje sudskog postupka, vaše pravo na besplatnu pravnu pomoć bit će priznato i ta će vam pomoć biti pružena odmah ako ste žrtva rodno uvjetovanog nasilja, terorizma ili trgovine ljudima u svim postupcima koji su povezani s vašim statusom žrtve, koji proizlaze iz tog statusa ili su njegova posljedica, ili, ako ste maloljetna osoba ili imate poteškoće u učenju ili mentalno oboljenje, u situacijama u kojima ste žrtva zlostavljanja ili lošeg postupanja.

To će se pravo primjenjivati i na nasljednike u slučaju smrti žrtve, pod uvjetom da nisu sudjelovali u samom događaju.

Kako bi se odobrila besplatna pravna pomoć, status žrtve dobit ćete nakon što se podnese prijava ili tužba, ili kad se pokrene kazneni postupak za bilo koje prethodno spomenuto kazneno djelo, i taj će status imati sve dok je kazneni postupak u tijeku ili ako je donesena osuđujuća presuda nakon okončanja postupka.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć izgubit ćete nakon što oslobađajuća presuda postane pravomoćna, ili nakon privremene obustave ili odbacivanja postupka zato što kaznena djela nisu dokazana, bez obveze plaćanja troškova usluga koje su do tog trenutka besplatno korištene.

U različitim postupcima koji se mogu pokrenuti kao posljedica vašeg statusa žrtve utvrđenih kaznenih djela, a posebno u postupcima zbog rodno uvjetovanog nasilja, pomoć vam mora pružiti vaš odvjetnik, pod uvjetom da je na taj način propisno zajamčeno vaše pravo na obranu.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć imate ako vaš godišnji dohodak i dohodak po obiteljskoj jedinici ne premašuje sljedeće vrijednosti:

- dvostruku vrijednost javnog indeksa prihoda (*indicador público de renta de efectos múltiples* – IPREM) koji je na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva, ako dotične osobe nisu dio obiteljske jedinice. IPREM je indeks koji se određuje na godišnjoj razini i primjenjuje za utvrđivanje pojedinih povlastica ili graničnih vrijednosti za korištenje pojedinim povlasticama, pravima ili javnim uslugama
- vrijednost koja je dva i pol puta viša od indeksa IPREM koji je na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva, ako su dotične osobe dio bilo koje vrste obiteljskih jedinica s manje od četiri člana
- trostruku vrijednost indeksa IPREM ako se predmetne obiteljske jedinice sastoje od četiriju članova ili više.

Godišnja vrijednost indeksa IPREM za 2016. iznosila je 6390,13 EUR.

Ako vam je odobrena besplatna pravna pomoć, nećete morati platiti sljedeće troškove:

1. troškove početnog pravnog savjetovanja;
2. naknade odvjetnika i sudskih zastupnika (*procurador*);
3. troškove objavljivanja obavijesti u službenim glasnicima;
4. pologe potrebne za podnošenje pojedinih žalbi;
5. naknade za vještake;
6. dobit ćete popust od 80 % na iznos troškova javnobilježničkih isprava i potvrda iz zemljišnih i trgovačkih registara.

Mogu li tražiti nadoknadu troškova (za sudjelovanje u istražnom/sudskom postupku)? Pod kojim uvjetima?

Općenito, ako ste kao žrtva kaznenog djela sudjelovali u postupku, imat ćete pravo na nadoknadu troškova nastalih za potrebe ostvarivanja vaših prava i sudskih troškova nastalih na temelju plaćanja troškova državi.

U tu svrhu obveza plaćanja mora biti navedena u presudi i osuđeniku ujedno mora biti izrečena osuđujuća presuda, na zahtjev vas kao žrtve, za kaznena djela protiv kojih javni tužitelj nije podnio optužnicu, ili mu je osuđujuća presuda izrečena nakon što je odluka o zaključenju predmeta odbačena na temelju žalbe koju ste uložili vi kao žrtva.

Službe za pomoć i potporu te posebno uredi za potporu žrtvama kaznenih djela pružit će vam informacije o predmetima u kojima možete dobiti nadoknadu sudskih troškova te, prema potrebi, postupku za traženje te nadoknade.

Mogu li podnijeti žalbu ako je moj predmet zaključen izvan suda?

Ako ste žrtva koja nije prisustvovala u postupku i javni tužitelj odluči povući optužnicu protiv počinitelja, sudac vas može o tome obavijestiti i pozvati vas da u roku od 15 dana podnesete tužbu i postanete privatni tužitelj. U slučaju ubrzanog postupka sudac je obavezan obavijestiti vas o tome i pozvati vas.

Ako javni tužitelj podigne optužnicu protiv počinitelja, kao žrtva ne možete poduzeti ništa kako biste okončali postupak, osim ako je riječ o privatnim kaznenim djelima.

Ako ste već prisustvovali u postupku i imate status privatnog tužitelja, možete zatražiti pokretanje usmenog dijela postupka i podići optužnicu protiv počinitelja. Ako istražni sudac odluči okončati postupak, tj. odbaciti predmet, možete uložiti žalbu.

Ako javni tužitelj podigne optužnicu protiv počinitelja, možete zatražiti da se predmet odbaci i povući se iz svoje uloge privatnog tužitelja. Međutim, javni tužitelj može nastaviti s postupkom ako tako odluči.

Mogu li se uključiti u suđenje?

U trenutku vašeg prvog pojavljivanja pred sudom vaš pravni zastupnik obavijestit će vas o pravima koja imate kao žrtva u kaznenom postupku i ponudit će vam mogućnost da se postupku priključite u svojstvu privatne stranke te će pritom upotrebljavati jasan, jednostavan i razumljiv jezik, uzimajući u obzir vaše karakteristike i potrebe.

Kao žrtva kaznenog djela u kaznenom postupku imate sljedeća prava:

- pravo na podnošenje kaznenih i građanskih tužbi u skladu s odredbama kaznenog zakonodavstva koje je na snazi
- pravo na pojavljivanje pred tijelima zaduženima za istražni postupak kako biste im pružili izvore dokaza i relevantne informacije radi razjašnjenja činjenica.

Osim toga, tijekom tog prvog pojavljivanja postaviti će vam se pitanje želite li primati zakonom propisane poruke ili obavijesti i u tom ćete slučaju morati navesti svoju adresu elektroničke pošte ili, ako je nemate, kućnu adresu ili adresu poštanskog ureda.

Neovisno o vašoj ulozi u kaznenom postupku, obično možete prisustvovati raspravama, čak i ako one nisu javne. Vaša prisutnost bit će obavezna jedino kad trebate dati iskaz u svojstvu svjedoka.

Ako ste žrtva koja nije sudjelovala u kaznenom postupku, bit ćete obaviješteni o datumu i mjestu održavanja suđenja. Vaša će glavna uloga biti davanje iskaza u svojstvu svjedoka. Kako bi vas se moglo obavijestiti o datumu i vremenu suđenja, morate priopćiti svaku promjenu vaše adrese tijekom postupka.

U postupku možete prisustvovati kao privatni tužitelj prije pripreme optužnice, tj. prije početka usmenog dijela postupka, osim u slučaju kaznenog postupka protiv maloljetne osobe. Optužnicu pripremaju javni tužitelj, privatni tužitelj, ako ga ima, i odvjetnik obrane. Taj dokument uključuje njihovu klasifikaciju kaznenog djela i preporučenu

kaznu. Svaka stranka u praksi ima na raspolaganju pet dana da izloži svoje stajalište u pisanom obliku.

U načelu će vas zastupati vaš odvjetnik, koji će braniti vaše stajalište, i vaš sudski zastupnik, koji će vas službeno zastupati tijekom postupka.

Ako ima više žrtava, moći će sudjelovati zasebno, iako sudac može zahtijevati da ih se razvrsta u jednu stranu obrane ili nekoliko njih. Udruženja žrtava isto će tako moći sudjelovati u kaznenom postupku, pod uvjetom da su dobili dopuštenje od vas kao žrtve kaznenog djela.

Ako već imate status privatnog tužitelja, vaš će odvjetnik imati pristup sažetku predmeta i drugim dokumentima u predmetu te druga prava koja su slična pravima javnog tužitelja, uključujući sljedeća prava:

- pravo da zatraži izvođenje dodatnih dokaza
- pravo da predloži nove svjedoke ili vještake koji će potkrijepiti vaše stajalište
- pravo da predloži suočavanja itd.

Ako se protiv optuženika donese osuđujuća presuda, sud mu može naložiti da plati sljedeće troškove: troškove odvjetnika i sudskih zastupnika, vještaka, potvrda iz javnih registara i od javnih bilježnika itd.

U okviru kaznenog postupka možete podnijeti građansku tužbu (oštećena stranka) ako zahtijevate povrat imovine, popravak štete ili nadoknadu materijalne ili nematerijalne štete prouzročene kaznenim djelom. U tom će vas slučaju zastupati vaš odvjetnik, koji će braniti vaše stajalište, i vaš sudski zastupnik, koji će vas službeno zastupati tijekom postupka.

Ako je donesena odluka o okončanju istražnog postupka, odluka o odbacivanju predmeta priopćit će se izravnim žrtvama kaznenog djela koje su prijavile događaje te drugim izravnim žrtvama čiji su identiteti i mjesta boravka poznati. Ako je izravna posljedica kaznenog djela smrt ili nestanak osobe, odluka će se priopćiti neizravnim žrtvama kaznenog djela.

Koja je moja službena uloga u pravosudnom sustavu? Primjerice, jesam li ili mogu li odabrati da budem: žrtva, svjedok, oštećena stranka ili privatni tužitelj?

Kao žrtva kaznenog djela u kaznenom postupku imate sljedeća prava:

- pravo na podnošenje kaznenih i građanskih tužbi u skladu s odredbama kaznenog zakonodavstva koje je na snazi
- pravo na pojavljivanje pred tijelima zaduženima za istražni postupak kako biste im pružili izvore dokaza i relevantne informacije radi razjašnjenja činjenica.

Različite uloge koje možete imati u pravosudnom sustavu jesu sljedeće:

- izravna ili neizravna žrtva: na temelju prijavljenog kaznenog djela ili, ako je zatraženo korištenje uslugama pomoći i potpore žrtvama, bez prethodne prijave kaznenog djela jer korištenje tim uslugama ne ovisi o podnošenju prijave
- svjedok: ako je podnesena prijava. Vaše sudjelovanje u postupku počinje nakon što primite sudski poziv
- privatni tužitelj: ako odlučite prisustvovati u postupku u svojstvu privatnog tužitelja i ako podnesete tužbu protiv počinitelja (polujavna kaznena djela i privatna kaznena djela) te prije pripremanja optužnice, tj. prije početka usmenog dijela postupka, osim u slučaju kaznenog postupka protiv maloljetne osobe
- oštećena stranka: općenito, ako odlučite podnijeti građansku tužbu u okviru kaznenog postupka, tj. zahtijevate povrat imovine, popravak štete ili nadoknadu materijalne ili nematerijalne štete prouzročene kaznenim djelom.

U načelu morate prisustvovati raspravama, čak i ako nisu javne. Vaša prisutnost bit će obavezna jedino kad trebate iznijeti dokaze u svojstvu svjedoka.

Koja su moja prava i obveze u toj ulozi?

Općenito, ako ste žrtva, od trenutka kad se prvi put obratite nadležnim tijelima ili službenicima te tijekom aktivnosti službi za pomoć i potporu koje omogućuju javne uprave, među ostalim prije nego prijavite kazneno djelo, imate pravo dobiti zaštitu, informacije, potporu, pomoć i skrb.

Od nadležnih tijela ili službenika kojima ste se prvotno obratili možete zatražiti da vas upute na urede za potporu žrtvama kaznenih djela, u kojima će se pobrinuti za vas besplatno i uz poštovanje načela povjerljivosti, čak i ako prethodno niste prijavili kazneno djelo.

Isto tako uz vas od trenutka kad se prvi put obratite nadležnim tijelima i službenicima može biti osoba po vašem izboru.

Osim toga, kao žrtva imate pravo da razumijete svaku pravnu radnju koja se mora obaviti nakon što je kazneno djelo prijavljeno i da se pritom vas razumije, što uključuje informacije prije podnošenja prijave. Osigurat će se tumačenje na znakovnim jezicima priznatima zakonom i sredstva za pružanje potpore pri usmenoj komunikaciji ako je to potrebno.

Sva usmena i pisana komunikacija odvijat će se upotrebom jasnog, jednostavnog i pristupačnog jezika te će se uzeti u obzir vaše osobne karakteristike i potrebe, posebno ako imate osjetilni, intelektualni ili mentalni invaliditet ili ste maloljetna osoba.

Ako ste žrtva, imate pravo dobiti informacije uglavnom o sljedećem:

- dostupnim mjerama pomoći i potpore, neovisno o tome je li riječ o medicinskoj, psihološkoj ili materijalnoj pomoći i potpori, te postupku za njihovo dobivanje. Prema potrebi, te će mjere uključivati informacije o mogućnostima dobivanja zamjenskog smještaja
- pravu na prijavu kaznenog djela i, prema potrebi, postupku za podnošenje prijave te pravu na iznošenje dokaza tijelima zaduženima za istražni postupak
- postupku za dobivanje savjeta i pravne zaštite te, prema potrebi, uvjetima pod kojima ih možete dobiti besplatno
- mogućnosti da zatražite mjere zaštite i, prema potrebi, postupku za podnošenje takvog zahtjeva
- odšteti na koju možda imate pravo i, prema potrebi, postupku za traženje te odštete
- dostupnim uslugama tumačenja i prevođenja
- dodatnoj pomoći i uslugama za komunikaciju koji su na raspolaganju
- postupku s pomoću kojeg možete ostvariti svoja prava ako živite izvan Španjolske
- žalbama koje možete uložiti protiv svih odluka za koje smatrate da nisu u skladu s vašim pravima
- podacima za kontakt tijela zaduženog za vođenje postupka i kanala za komunikaciju s tim tijelom
- dostupnim službama za popravljivanje štete u predmetima u kojima je to zakonski moguće
- predmetima u kojima možete dobiti nadoknadu sudskih troškova i, prema potrebi, postupku za traženje te nadoknade
- pravu na podnošenje zahtjeva da budete obaviješteni o pojedinim odlukama u postupku, kao što su, među ostalim, odluka o nepokretanju kaznenog postupka, pravomoćna presuda u postupku itd.

Neovisno o vašoj ulozi u kaznenom postupku, obično možete prisustvovati raspravama, čak i ako one nisu javne. Vaša prisutnost bit će obavezna jedino kad trebate dati iskaz u svojstvu svjedoka.

Ako ste žrtva koja nije prisustvovala u kaznenom postupku, bit ćete obaviješteni o datumu i mjestu održavanja suđenja. Vaša će glavna uloga biti davanje iskaza u svojstvu svjedoka. Kako bi vas se moglo obavijestiti o datumu i vremenu suđenja, morate priopćiti svaku promjenu vaše adrese tijekom postupka.

U postupku možete sudjelovati kao privatni tužitelj prije pripreme optužnice, tj. prije početka usmenog dijela suđenja, osim u slučaju kaznenog postupka protiv maloljetne osobe. Zastupat će vas vaš odvjetnik, koji će braniti vaše stajalište, i vaš sudski zastupnik, koji će vas službeno zastupati tijekom postupka.

Ako već imate status privatnog tužitelja, vaš će odvjetnik imati pristup sažetku predmeta i drugim dokumentima u predmetu te druga prava koja su slična pravima javnog tužitelja, uključujući sljedeća prava:

- pravo da zatraži izvođenje dodatnih dokaza

- pravo da predloži nove svjedoke ili vještake koji će potkrijepiti vaše stajalište
- pravo da predloži suočavanja itd.

Ako se protiv optuženika donese osuđujuća presuda, sud mu može naložiti da plati sljedeće troškove: troškove odvjetnika i sudskih zastupnika, vještaka, potvrda iz javnih registara i od javnih bilježnika itd.

Ako imate status svjedoka, a ne govorite španjolski ili predmetni regionalni jezik, imate pravo na besplatne usluge usmenog prevoditelja, ali ne i na prijevod dokumenata. Unatoč činjenici da je općenito teško izbjeći vizualni kontakt s optuženikom i zgrade sudova obično nemaju razdvojene čekaonice za svjedoke, ako ste žrtva seksualnog napada, imate sljedeća prava:

- u sudnici možete biti sakriveni iza zaslona ili
- svoj iskaz možete dati putem videokonferencije.

Ako planirate dati svoj iskaz i u opasnosti ste, predsjednik suda može naložiti privatno saslušanje radi zaštite morala, javnog poretka i vas kao žrtve i/ili vaše obitelji. Ako imate status privatnog tužitelja, možete zatražiti privatnu raspravu.

Ako ste pozvani na davanje iskaza i sudac smatra da vam prijeti ozbiljan rizik ili je vaša sloboda, imovina ili obitelj ugrožena, može poduzeti neku od sljedećih mjera:

- zaštititi vaš identitet, adresu, zanimanje i mjesto rada te ne upotrijebiti te informacije u postupku
- spriječiti da budete viđeni na sudu i navesti adresu suda kao adresu za dostavu obavijesti
- spriječiti da se bilo kojim medijem snimi vaša fotografija
- naložiti policijsku zaštitu tijekom postupka i nakon njega
- omogućiti vam prijevoz do suda u službenom vozilu
- kad ste na sudu, smjestiti vas u čekaonicu uz policijski nadzor
- u posebnim okolnostima osigurati vam nov identitet i financijsku pomoć za promjenu vaše lokacije, mjesta boravka ili radnog mjesta.

Ako ste maloljetna osoba koja daje svoj iskaz, vizualni kontakt između vas i optuženika onemogućit će se bilo kojim mogućim tehničkim sredstvom. Zabranjena su i suočavanja. Ako postoji bilo kakav sukob interesa s vašim pravnim zastupnicima zbog kojeg nije sigurno da će se na odgovarajući način upravljati vašim interesima tijekom istražnog ili kaznenog postupka ili ako postoji sukob s jednim od vaših roditelja, a drugi roditelj ne može, među ostalim, na odgovarajući način obavljati svoje dužnosti vašeg zastupanja i pružanja pomoći, javni će tužitelj od suca ili suda zatražiti da vam se dodijeli skrbnik *ad litem*, čija će dužnost biti da vas zastupa tijekom istražnog i kaznenog postupka.

Ako ste stranac, imate pravo na besplatne usluge usmenog prevoditelja ako ne govorite španjolski ili predmetni regionalni jezik. Policija vam može ponuditi obrazac za prijavu kaznenog djela na vašem jeziku i telefonski ili osobni kontakt s usmenim prevoditeljem. Na sudovima djeluje služba za usmeno prevođenje, koja će biti usklađena s Uredom za potporu žrtvama kaznenih djela.

Ako želite podnijeti građansku tužbu u kaznenom postupku (oštećena stranka), morate se pojaviti zajedno s odvjetnikom i sudskim zastupnikom u trenutku kad se otvori mogućnost priključenja postupku u svojstvu privatne stranke, ali uvijek prije klasifikacije kaznenog djela. U tom će vas slučaju zastupati vaš odvjetnik, koji će braniti vaše stajalište, i vaš sudski zastupnik, koji će vas službeno zastupati tijekom postupka.

Ako dobijete bilo kakvu subvenciju ili pomoć na temelju vašeg statusa žrtve i bili ste korisnik neke od mjera zaštite propisanih zakonom, imate obvezu nadoknaditi tu subvenciju ili pomoć, u slučaju osuđujuće presude za lažnu prijavu kaznenog djela ili simulaciju kaznenog djela te obvezu plaćanja troškova nastalih upravnim tijelima za mjere priznavanja, zaštite i potpore te pružene usluge, ne dovodeći u pitanje druge građanskopravne ili kaznenopravne obveze koje se mogu primjenjivati.

Mogu li dati izjavu tijekom suđenja ili podastrijeti dokaze? Pod kojim uvjetima?

Neovisno o vašoj ulozi u kaznenom postupku, obično možete prisustvovati raspravama, čak i ako one nisu javne. Vaša prisutnost bit će obavezna jedino kad trebate dati iskaz u svojstvu svjedoka.

Dok sudjelujete u postupku, i dalje se možete koristiti uslugama uredâ za potporu žrtvama kaznenih djela.

Ako ste žrtva koja nije prisustvovala u kaznenom postupku, bit ćete obaviješteni o datumu i mjestu održavanja suđenja. Vaša će glavna uloga biti davanje iskaza u svojstvu svjedoka. Kako bi vas se moglo obavijestiti o datumu i vremenu suđenja, morate priopćiti svaku promjenu vaše adrese tijekom postupka.

U postupku možete prisustvovati kao privatni tužitelj prije pripreme optužnice, tj. prije početka usmenog dijela postupka, osim u slučaju kaznenog postupka protiv maloljetne osobe. Zastupat će vas vaš odvjetnik, koji će braniti vaše stajalište, i vaš sudski zastupnik, koji će vas službeno zastupati tijekom postupka.

Ako već imate status privatnog tužitelja, vaš će odvjetnik imati pristup sažetku predmeta i drugim dokumentima u predmetu te druga prava koja su slična pravima javnog tužitelja, među ostalim:

- pravo da zatraži izvođenje dodatnih dokaza
- pravo da predloži nove svjedoke ili vještake koji će potkrijepiti vaše stajalište
- pravo da predloži suočavanja itd.

Ako se protiv optuženika donese osuđujuća presuda, sud mu može naložiti da plati sljedeće troškove: troškove odvjetnika i sudskih zastupnika, vještaka, potvrda iz javnih registara i od javnih bilježnika itd.

Ako imate status svjedoka, a ne govorite španjolski ili predmetni regionalni jezik, imate pravo na besplatne usluge usmenog prevoditelja, ali ne i na prijevod dokumenata. Unatoč činjenici da je općenito teško izbjeći vizualni kontakt s optuženikom i zgrade sudova obično nemaju razdvojene čekaonice za svjedoke, ako ste žrtva seksualnog napada, imate sljedeća prava:

- u sudnici možete biti sakriveni iza zaslona ili
- svoj iskaz možete dati putem videokonferencije.

Ako planirate dati svoj iskaz i u opasnosti ste, predsjednik suda može naložiti privatno saslušanje radi zaštite morala, javnog poretka i vas kao žrtve i/ili vaše obitelji. Ako imate status privatnog tužitelja, možete zatražiti privatnu raspravu.

Ako ste pozvani na davanje iskaza i sudac smatra da vam prijeti ozbiljan rizik ili je vaša sloboda, imovina ili obitelj ugrožena, može poduzeti neku od sljedećih mjera:

- zaštititi vaš identitet, adresu, zanimanje i mjesto rada te ne upotrijebiti te informacije u postupku
- spriječiti da budete viđeni na sudu uz navođenje adrese suda kao adrese za primitak obavijesti
- spriječiti da se bilo kojim medijem snimi vaša fotografija
- naložiti policijsku zaštitu tijekom postupka i nakon njega
- omogućiti vam prijevoz do suda u službenom vozilu
- kad ste na sudu, smjestiti vas u čekaonicu uz policijski nadzor
- u posebnim okolnostima osigurati vam nov identitet i financijsku pomoć za promjenu vaše lokacije, mjesta boravka ili radnog mjesta.

Ako ste maloljetna osoba koja daje svoj iskaz, vizualni kontakt između vas i optuženika onemogućit će se bilo kojim mogućim tehničkim sredstvom. Zabranjena su i suočavanja. Ako postoji bilo kakav sukob interesa s vašim pravnim zastupnicima zbog kojeg nije sigurno da će se na odgovarajući način upravljati vašim interesima tijekom istražnog ili kaznenog postupka ili ako postoji sukob s jednim od vaših roditelja, a drugi roditelj, među ostalim, ne može na odgovarajući način obavljati svoje dužnosti vašeg zastupanja i pružanja pomoći, javni će tužitelj od suca ili suda zatražiti da vam se dodijeli skrbnik *ad litem*, čija će dužnost biti da vas zastupa tijekom istražnog i kaznenog postupka.

Ako ste stranac, imate pravo na besplatne usluge usmenog prevoditelja ako ne govorite španjolski ili predmetni regionalni jezik. Na sudovima djeluje služba za usmeno prevođenje, koja će biti usklađena s Uredom za potporu žrtvama kaznenih djela.

Koje ću informacije dobiti tijekom suđenja?

Imate pravo – ako ste podnijeli odgovarajući zahtjev – dobiti informacije o datumu, vremenu i mjestu održavanja suđenja te o sadržaju optužbi protiv počinitelja kao i pravo da budete obaviješteni o sljedećim odlukama:

- odluci o nepokretanju kaznenog postupka
- pravomoćnoj presudi u postupku
- odlukama o pritvaranju počinitelja ili njegovu puštanju iz zatvora i o njegovu mogućem bijegu iz istražnog zatvora
- odlukama o donošenju mjera osobne predostrožnosti ili izmjeni već donesenih mjera radi osiguravanja vaše zaštite
- odlukama svih pravosudnih ili zatvorskih tijela koje se odnose na subjekte osuđene zbog kaznenih djela počinjenih primjenom nasilja ili zastrašivanja koji predstavljaju rizik za vašu sigurnost
- odlukama koje uključuju sudjelovanje vas kao žrtve pri izvršenju kazne i koje se donose u zatvorskom okruženju, kao što su one koje utječu na razvrstavanje osuđenog zatvorenika u režim otvorenog zatvora 3. kategorije, povlastice u zatvoru, kratkoročni dopust, uvjetni otpust itd.

Kad podnosite zahtjev da budete obaviješteni o prethodno navedenim odlukama, morate navesti adresu elektroničke pošte ili, u suprotnom slučaju, kućnu adresu ili adresu poštanskog ureda na koju će nadležno tijelo slati komunikacije i obavijesti.

Ako nemate adresu elektroničke pošte, one se iznimno mogu poslati redovitom poštanskom službom na adresu koju ste dostavili.

Ako ste građanin koji živi izvan Europske unije i nemate adresu elektroničke pošte ili poštanskog ureda na koju se komunikacije mogu slati, poslat će se španjolskom diplomatskom ili konzularnom uredu u vašoj državi boravišta radi objave.

Obavijesti koje možete dobiti uključivat će barem izreku odluke i njezinu pravnu osnovu.

Ako imate status žrtve i službeno ste prisustvovali u postupku, odluke će se priopćiti vašem sudskom zastupniku te će se proslijediti i vama na adresu elektroničke pošte koju ste dostavili.

U svakom trenutku možete izjaviti da ne želite biti obaviješteni o prethodno navedenim odlukama te će se zahtjev koji ste podnijeli proglasiti nevažećim.

Ako ste zatražili da vas se uputi na Ured za potporu žrtvama kaznenih djela ili jedan od tih ureda skrbi o vama, imate pravo dobiti informacije o podacima za kontakt tijela nadležnog za vođenje postupka i kanalima za komunikaciju s tim tijelom, kao i informacije o datumu, vremenu i mjestu održavanja suđenja te sadržaju optužbi protiv počinitelja.

Ako ste žrtva kaznenog djela s elementima rodno uvjetovanog nasilja, imate pravo dobiti informacije o postupovnoj situaciji nasilnika i poduzetim mjerama predostrožnosti, a da ne morate zatražiti te informacije. U bilo kojem trenutku možete izjaviti da ne želite dobivati te informacije.

Hoću li imati pristup sudskim spisima?

Ako već imate status privatnog tužitelja, vaš će odvjetnik imati pristup sažetku predmeta i drugim dokumentima u predmetu.

Svakodnevne aktivnosti odvjetnikâ uključuju ostvarivanje pristupa pravnim informacijama i dokumentaciji, posebno u slučajevima ako njihov klijent nije stranka u postupku.

U skladu sa španjolskim zakonodavstvom stranke koje prisustvuju mogu biti obaviještene o postupku i sudjelovati u svim postupovnim formalnostima.

■ Posljednji put ažurirano: 24/06/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.